

Якименко О.В.,

*Харківський національний університет міського господарства
імені О.М. Бекетова*

НАПРЯМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Здійснення інноваційного розвитку підприємств будівельної галузі, яке можливе лише при створенні відповідного потенціалу будівельних підприємств, зумовлене погіршенням економічних показників функціонування підприємств через відсутність нової будівельної продукції та швидким фізичним і моральним старінням основних фондів та наявних технологій виробництва.

Розробка та реалізація інноваційних проектів відбувається шляхом прийнятті відповідних управлінських рішень. Прийняття управлінських рішень у сфері інноваційної діяльності здійснюються на основі тісних зв'язків між елементами прийняття і реалізації управлінських рішень, що забезпечуються контролінгом інноваційної діяльності як міжфункціональним напрямом управлінської діяльності.

Інноваційні можливості будівельного підприємства насамперед характеризуються його високою забезпеченістю власними економічними ресурсами. За цією умовою підприємство будь-якої форми власності може реалізовувати свою інноваційну стратегію без залучення зовнішніх (запозичених) коштів. Але, серед низькі чинників, що стримують інноваційну активність будівельних підприємств є нестача власних коштів, недостатня фінансова підтримка держави, недосконалість законодавчої бази, високі економічні ризики та тривалий термін окупності нововведень. До того ж на розвиток інноваційного потенціалу підприємств будівельної галузі також негативно впливає повна відсутність розуміння керівниками

та менеджерами підприємств необхідності впровадження інноваційних проектів та їх фінансування.

Для будівельного підприємства здійснення його інноваційної діяльності залежить від низькі різноманітних зовнішніх та внутрішніх чинників, таких як:

- глобалізація та інтернаціоналізація економіки;
- наявні темпи науково-технічного прогресу;
- адміністративна перебудова систем управління;
- розвиток інформаційних технологій;
- посилення конкуренції;
- наявність якісних та кількісних зрушень на ринку праці.

Процес управління розвитком будівельного підприємства охоплює наступні етапи:

- ✓ оцінювання конкурентного статусу підприємства;
- ✓ вибір напрямів економічного розвитку,
- ✓ планування розвитку і регулювання процесу економічного розвитку.

Вибір напрямів розвитку будівельного підприємства може стосуватися бізнес-процесів (технічна, технологічна диверсифікація), продукції (спеціалізація, товарна диверсифікація), споживачів (диверсифікація ринків збуту), персоналу (розвиток людського капіталу). Особливої уваги заслуговує вибір (зміна) виду діяльності, оскільки диверсифікація видів діяльності, як правило, супроводжується синергетичним ефектом. Неодмінною умовою успішної діяльності підприємств є постійна їх трансформація, потенціал якої залежить від сукупності вільних на фіксований момент часу ресурсів, а доцільність і результативність змін у межах трансформаційних процесів визначаються рівнем економічного ризику, що супроводжує ці процеси.

До ключових напрямів забезпечення ефективності інноваційних процесів слід віднести:

- інформаційні – формування і підтримування в актуальному стані бази даних щодо параметрів внутрішнього і зовнішнього середовища;
- концептуальні – формулювання гіпотез (прогнозів) щодо закономірностей зміни параметрів внутрішнього і зовнішнього середовища, а також щодо встановлення мети (системи критеріальних показників), внутрішніх і зовнішніх умов розвитку підприємства на заданому проміжку часу;
- методичні – формування груп критеріальних показників, з допомогою яких відображають мету розвитку підприємства; формування системи факторних ознак (показників), з допомогою яких відображають складові інноваційного потенціалу підприємства; установа системи пріоритетів як для критеріальних, так і для внутрішньогрупових показників; розроблення методів розрахунку факторних оцінок складових інноваційного потенціалу підприємства; розроблення методів оцінювання впливу інноваційного потенціалу на розвиток будівельного підприємства.